

Husitské války

Jan Hus byl sice upálen, ale jeho učení se šířilo dále. Lidé se snažili žít podle jeho myšlenek. Začali si říkat husité. K husitství se hlásila část šlechty a měšťanstva, ale nejvíc chudina. Do svého čela zvolili zemana Jana Žižku z Trocnova.

Mistr Jan Hus

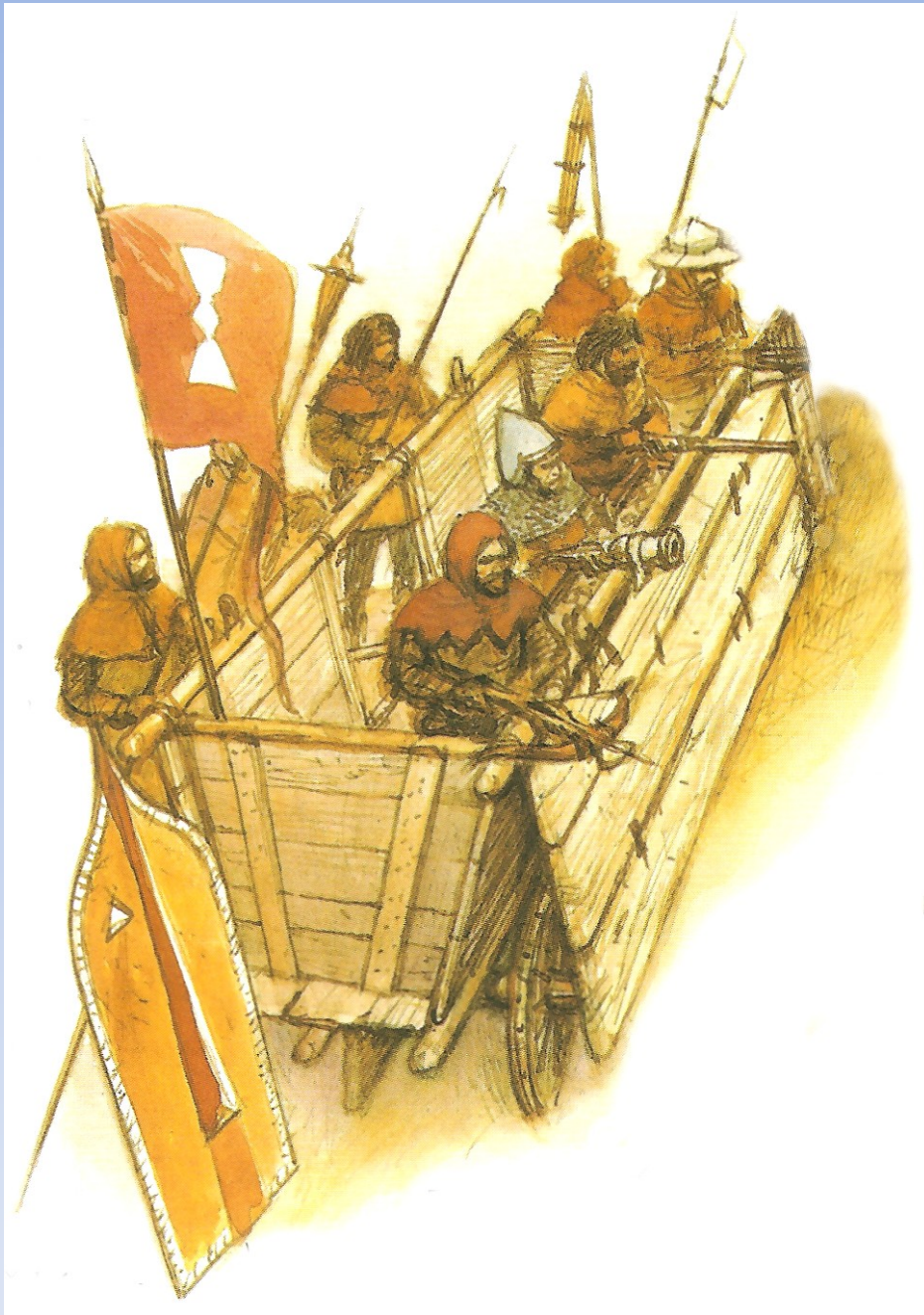
Rozhořčený lid plenil kláštery, vyháněl z far kupčící kněze, ničil vzácné vybavení kostelů a vše co odporovalo jejich učení. V Praze lidé v roce 1419 vyhodili nenáviděné katolické radní z oken radnice. V téže době umírá Václav IV. a začínají mnoho let trvající husitské války.

Po vyhrané bitvě u Sudoměře husité pod velení Jana Žižky vypalují Sezimovo Ústí a v roce 1420 zakládají město Tábor.

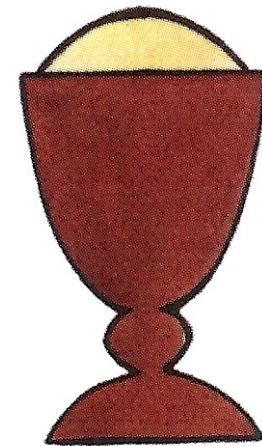

Socha Jana Žižky v Táboře

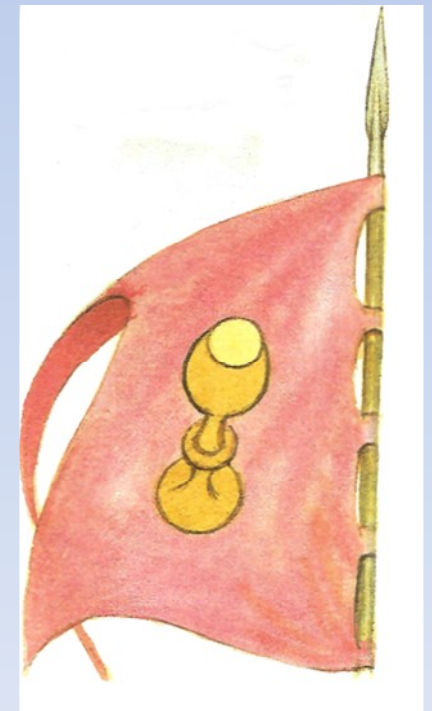
Lidé, kteří se přistěhovali do Tábora, odevzdali peníze a šperky do velkých kádí – do společných pokladen. Nemělo být rozdílu mezi chudými a bohatými, nazývali se proto bratry a sestrami.

Všechny husity spojoval symbol kalicha. Kalich představuje přijímání podobojí, to znamená přijímání hostie - chleba (= tělo Páně) a vína z kalicha (= krve Páně) během bohoslužby pro všechny věřící. V tehdejší době totiž přijímali víno z kalicha jen kněží. Kalich se proto stal znamením rovnosti všech lidí.

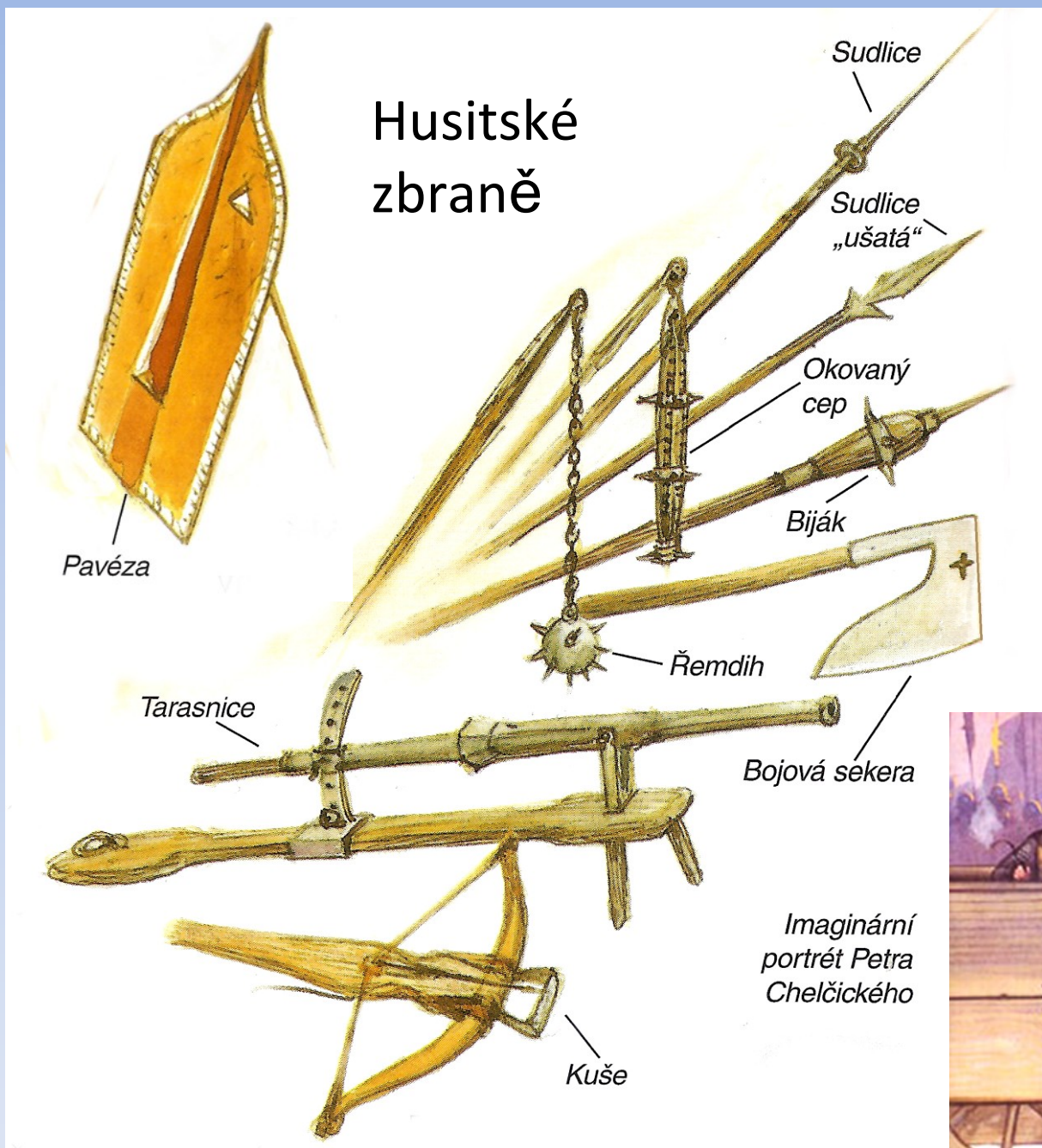
Kalich – symbol husitů

Proti Čechům byla uspořádána vojenská výprava. V cizině, hlavně v Německu, bylo shromážděno vojsko, které přitáhlo k Praze. Nazývali se křižáci, protože na svých zbraních a štítech měli znamení kříže.

Husitské zbraně

Avšak i husité shromáždili vojska. Protože většinou byli původně rolníky, upravili si své zemědělské nářadí ve zbraně. Bojovali cepy, kosami; z vozů, které používali na polích, vytvořili vozovou hradbu, kterou prosadil velitel husitského vojska Jan Žižka z Trocnova.

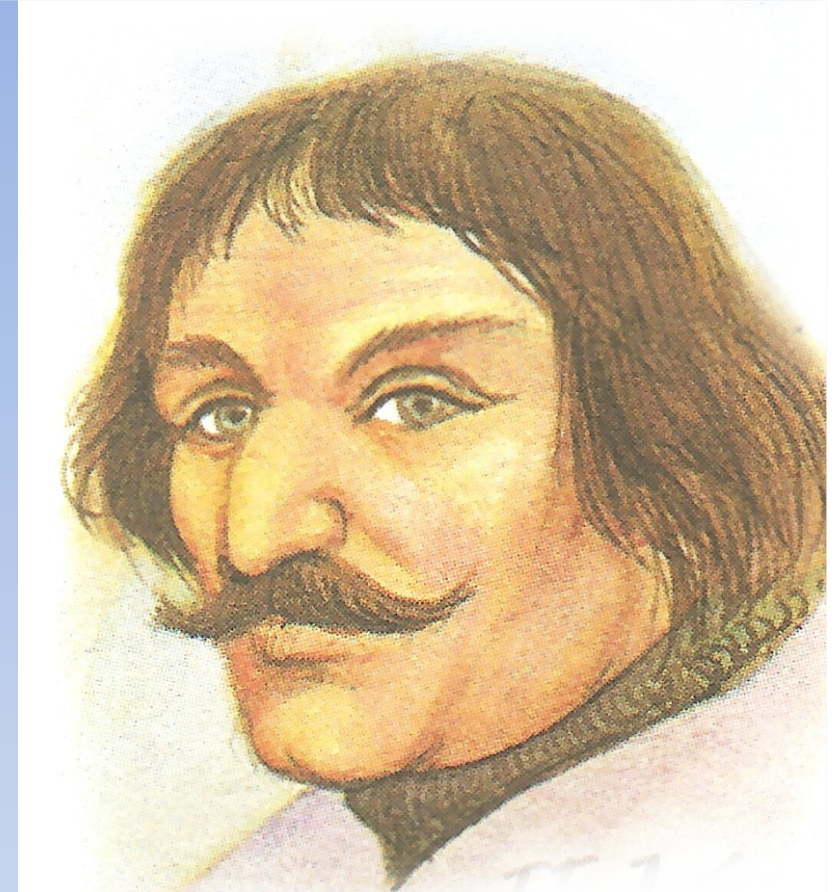
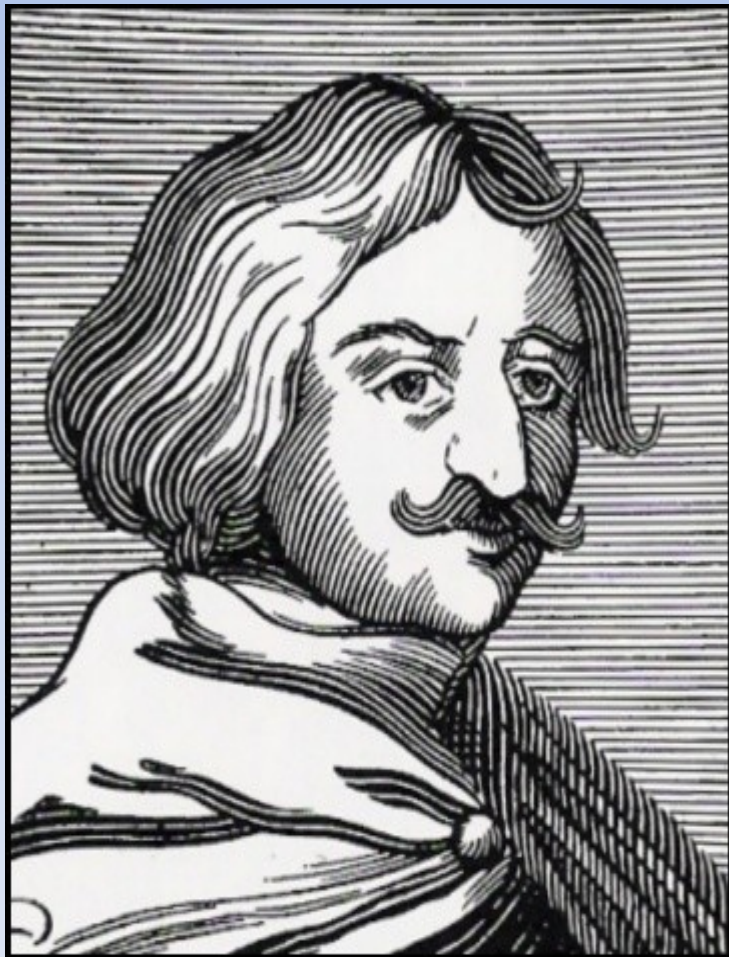
Vozová hradba

V červenci roku 1420 porazili husité v bitvě na Vítkově 1. křížovou výpravu. Poté do roku 1422 vyhráli několik dalších bitev a v lednu stejného roku porazili 2. křížovou výpravu. Do roku 1424 následuje několik vyhraných bitev včetně porážení 3. křížové výpravy bez boje v roce 1422. V říjnu tohoto roku při tažení na Moravu Žižka umírá.

Jan Žižka z Trocnova byl nesporně geniální, ale také nelitostný válečník. Nikdy nebyl poražen, i když poslední bitvy vybojoval už jako slepý. Nadšené husitské šiky ukáznil tuhým vojenským řádem. Nebyl vynálezcem vozové hradby, ale zdokonalil její využití. Poté, co v roce 1424 zemřel, si jeho stoupenci říkali sirotci. Jeho nástupcem se stal Prokop Holý.

Po smrti Jana Žižky se do čela husitského hnutí dostává Prokop Holý, který v roce 1427 poráží 4. křížovou výpravu.

Byl to kněz, který pocházel z měšťanské rodiny. Studoval a působil v Praze až do roku 1420. Výrazněji se uplatnil až po smrti Jana Žižky, kdy se dostal v roce 1425 do čela husitského vojska. Důsledně hájil program čtyř artikul pražských. Se svým vojskem podnikal tzv. spanilé jízdy (přenesl válku na území nepřátel). Padl v bitvě u Lipan v květnu 1434.

Bitva u Lipan

Avšak i mezi husity došlo k rozporům a rozdělili se na dva tábory, které vystupovaly proti sobě. Země byla oslabena dlouhými válkami, pole zůstala ležet ladem, řemesla a obchod upadaly, bylo poničeno mnoho řadu měst, kostelů a důležitých památek. Lidé stále více toužili po míru. V poslední bitvě už nebojovali husité proti křižákům, ale dvě česká vojska proti sobě. V bitvě u Lipan v roce 1434 byla poraženi radikální (bojechtiví) husité. Padl v ní i Prokop Holý a skončilo radikální křídlo husitů, které odmítalo smír s katolíky i ostatními husity .

Po smrti Zikmunda v roce 1437 vymírají Lucemburkové po meči a v roce 1458 se králem stal šlechtic Jiří z Poděbrad, přezdívaný "husitský král".

<http://www.gastronews.cz/pictures/a-IWAI80AU93-small.jpg>

<http://is.muni.cz/do/ped/kat/fyzika/autem/pics/historie-06.png>

<http://www.ohistorii.estranky.cz/img/mid/37/jan-hus.jpg>

<http://image057.mylivepage.com/chunk57/2105295/1583/zikmund%20lucembursky.jpg>

<http://www.vyletnik.cz/images/vylet/tabor-be1.jpg>

<http://www.jcnews.cz/wp-content/uploads/2011/04/jcnews-Jan-%C5%BDi%C5%BEka-z-Trocnova.jpg>

<http://img.geocaching.com/cache/5d561d7c-30bf-4d6c-b8d1-3dc870fbd493.jpg>

<http://stanislavkropik.sweb.cz/Ji%C5%99%C3%AD%20z%20Pod%C4%9Bbrad%201458-1471.jpg>

M. Hronek: Vlastivěda pro 4. ročník, nakl. PRODOS

PaedDr. I. Stříbrná a kol.: Vlastivěda pro 4. ročník – hlavní události nejstarších českých dějin, nakl. Nová škola

P. Augusta, F. Honzák: Naše vlast